

Qunça

A.Elyar

1. Pərdə

Karakterlər:

Qunca 8-9 yaşında qız, gülsatan

Aydın 24 yaşında müəllim, yazıçı

Cəlal 26 yaşında müəllim, nəqqaş, Aydının dostu

Ana Qunçanın anası, 30 yaş.

Kiçik qız 9 yaş. Qonçanın tanışısı

Kiçik oğlan 10 yaş. Qonçanın tanışısı

Dokdur Mərizxanada

Pərəstar Mərizxanada

İki polis Piyada yolunda

Şofer Xiyavanda

Tükançı Tükanda

Yoldan keçənlər Kişi və arvad-uşaqlar

1.Səhnə - Xiyavan

Qunça bir əski mantor və çərqat də, xiyavanın piyada yolunda, baqqal tükanı qabağında, üstü tabaq-tabaq çeşidli yemişlərlə dolan, tükanın qabağında mizin yanında, cürə-bə-cürə güllər inən dulu laylun sətilin kənarında, əlində iki dəstə gül durub haraylayır. Kişi və arvad uşaq gəlib-getmək də di.

Maşınların səsi havanı bürüyübdür.

Qunça Ay xanım təzə gül...ay ağa təzə gül... sal yada , qoyma qala... gəl apar ha, ucuz dur ucuz...

İki uşaq, qız və oğlan, onun yanına gəlirlər. Qızın qucağında bir neçə dəstə gül vardı. Və oğlan ipi nən boynuna asılmış bir taxta qutunun içinə, fəndək, sığara, səkkiz və ha belə bir şeylər qoyub, satır.

Qız uşağı Heç satıbsan?

Qunça Yox.

Qız uşağı Məndə bir şey satmamışam.

Oğlan uşağı Amma mən, bir paket sığara satmışam.

Qız uşağı Yalan deyir, satmayıbdı.

Qunça Gop elirsən?

Oğlan uşağı Yox vallah, fəqət bir paket sığara satmışam.

Bu arada uşaqlar görürlər iki kişi polis gəlir. Tu dabana qaçirlar. Qunça gül sətlin götürüb tükana soxulur.

Tükançı (şeyləri düzə-düzə)Uşaq, olar bizi incit miyəsen? Axırda bir gün polis səni tutacaq...bunu anayan deməliyəm, belə olmaz.

Qunça (qorxub.) Sükut.

Polislər gəlib tükannın qabağında keçirlər. Qunça ehtiyatla, qapıdan solsağa bax-baxa eşiyə çıxır.

Aydın həmişəki kimi, həftədə bir yol kiçik qızdan gül almaq üçün tükannın qabağında keçir.

Aydın səlam xanım qız, mənim dəstə gülümü saxlayıbsan mı?

Qunça (sətli görsətərək)Bəli ağa, saxlamışam. Baxın hansını istərsiz götürün.

Aydın (bir dəstə gül seçib)Çoxdandı sənən tanışam. Olar mı adıyın soruşum ?

Qunça Adım Qunça.

Aydın Mənim də adım Aydın. Mən uşaqlara mədrəsədə dərs verirəm.

Qunça Bəs siz ağa müəllim siz.

Aydın Hən. Səndə mədrəsəyə gedirsən?

Qunça Yox. Mənim sicillim yoxdu. Atam istirdi alsın ki öldü. Anam deyir lazım deyil mədrəsəyə gedim. Gərək işliyim. Hərnə çıxsə genə xeyirdi.

Aydın İstəyirsən mədrəsəyə gedəsən?

Qunça Həyə, istirəm. Amma mən gərəx işliyəm. Biz kasıbıx.

Aydın Al, buda gülün pulu. Gələn pənşəmbəyə genə bir dəstə saxlarsan.

Qunça (ciblərində xırda pul axtara-axtara)Olsun saxlaram.

Aydın Canım xırda pul axtarma, lazım dəyil. Qalanı qalsın sənə. Xuda-fis(xuda hafiz)

Qunça xuda fis.

Aydın dükandan bir az uzaqlaşıbdı. Polislər dönüb gəlirlər. Qunça onları görcək şey-şüyün götürüb qaçır. Birdən-birə maşın tormuzunun səsi gəlir.

Aydın dönüb görür Qunça xıyavanda yerə sərələnibdir.

Aydın (qaçır) Qu...n ç...a!

Şofer Yetim qalasan! Maşın qabağına qaçırsan məni yazıq eliyəsən mi?

Aydın Söyüş eləmə, yardım et onu mərixanaya aparaq.

Şofer Ağa! Bu sizin uşağınızdı?

Aydın Yox! Tanışımıdır ...

Polislər gəlib təsadüfə yetişib və uşağı mərixanaya göndərirlər. Dükançı Qonça-gılın qonşuna telfon eləyib onun anasına xəbər verir.

2. Səhnə- Mərixana

Mərixanada otaq. Dokdur, Pərəstar, Aydın, Qunçanın anası, mərixin yanındaırlar. Qunça ayılıbdı, amma hələ halı yaxşı deyil.

Dokdur Şans gətirib ki bir şey olmayıb. Amma bir həftə burda qalmalıdır. (Dokdur və Pərəstar gedirlər.)

Qunça Mama! Qorxma, mən ölməmişəm. Bircə yarpaq kim əsirəm!

Ana (Ağlıya-ağlıya) Bala ölümdən qurtuldun.

Aydın Əsməğində gedər, qorxma.

Qunça Mama! Güllərim necə oldu?

Ana Bilmirəm qızım.

Aydın Hamısını yığib gətirmişik. Onları mən evə aparacağam. Buda onların pulu, anan alır; razısan mı?(pulu verir)

Ana Çox sağ olun.

Qunça Həyə razıyam. Əmi çox təşəkkür elirəm, siz mənim babam kimi çox mehribansız.

Aydın Xahiş elirəm. Bir iş görməmişəm. Mən indi gedirəm, sabah genə gəlib sənə baş vuracağam. Xuda hafız. (Aydın otaqdan çıxır.)

Qunça Xudafız.

Ana Xuda-hafız.

3.Səhnə- Dost

Aydının otağı. Miz, səndəl, mobil. Bir neçə dənə yazıçı tablosu duvarda. Kitablar qəfəsədə. Labtop yazı mizinin üstündə və iki böyük güldan, mizin bucaqlarında. Aydın oturub mizin qabağında, əlində kitab telefon zəng çalır. Cəlal Aydının dostu istir onu görsün; və bir azdan sonra içəri gəlir.

Cəlal Heç bəlledi sən hardasan? İki gündü zəng vururam yoxsan.

Aydın Bilirsən niyə yoxam?

Cəlal Yox, bilmirəm.

Aydın Bəs bil ki başım ağrır, istirəm başıma bəla açam!

Cəlal Mübarək olsun. Evlənirsənmi?

Aydın Goy get baba də, elə bir kefin gəlib; hələ bir belən səfehləməmişəm.

Cəlal Yaxcı, bəs dərdin nədir?

Aydın Bir kiçik dostum var, adı Qunçadır, xıyavanda gül satır. İstirəm eyər olsa bu günlər adını mədrəsəyə yazdıram. Əlbəttə xərcini gərək cibimdən verəm, bu heçzad hüququmdan. Atası ölübdü, anasının da bir düzəməlli işi yoxdu. Bəs indi bildin başımın harası ağrır?

Cəlal Bildim, başıyın içi ağrır, beynin xarəbdı, əğlin işləmir. Tutduq bu işi gördün, və vurdu sabah sən bir çətinliyə düşdün, ya başıyan bir bəla gəldi, onda bu uşaq necə olacaqdı; kim ona yetişəcək? Bu gülləri də ondan alıbsan? Bəs buna görə buranı gülüstan bağı eləmişən.

Aydın Həyə, ondan almışam. Yaxcı dir ki indi biləsən, əyə bir gün əmi Aydın olmasa, əmi Cəlal həmişə onun başı üstə var.

Cəlal Vay dədəm vay! Sən mənədə bu işlərə qatırsan? Yox qardaş yox, mənə hesab eləmə, mən bu tələyə düşməyəm.

Aydın Qorxma, mənə bir şey olmaz. İndi əmi Səhənd durur, sabah da olmasa əmi Savalan ki ha var.

Cəlal Yox qardaş yox, mənə qatma! Mənim Səhənd Savalandan başım çıxmaz. Ağrımaz başıma dəsmaal bağıya bilmərəm. Mənim münəccimlikdə əlimdən gəlməz.

Aydın Başın çıxar, yaxcıda çıxar, mən olmasam görərsən ki çıxar.

Cəlal Sən olmasan mənədə ölmüşəm. Ölüdən birəcə yas çıxar. Olar mı bir mənə deyəsən bu işlərin hasılı nədi?

Aydın Ancaq sən eliyə bilərsən bir gözəl tablo mən və dostumdan çəkəsən. Oda olar sənə böyük əsərin.

Cəlal Yox! Çəkərəm. Mən onu çəkərəm ki görürəm, daha sənə xəyal rəyayın çəkə bilmərəm.

Aydın Bunuda görərsən və çəkərsən. Arxayın ol!

Cəlal Fikir elə, bir uşağı mədrəsəyə göndərməklə xiyabandan uşaqlar yığışar mı? Bir uşağın xərcin verdin hər şey düzəlib qurtuldu?. Minlər uşaq xiyavanda var, onlarla istirsən nə edəsən? Canım gözüm yox, bu yol ki sən gedirsən "Hatəmtayı" yoludur. Mənim yolum deyil. Mən bilmirəm dəli sən, aşıq san, Hatəmtayı san, nəsen? Yox, sən bunların hamısısan! Amma mən bilirəm ki bunların heç birisi deyiləm. Tutaq yüz nəfər uşağı yığıdın bir evə, obirilərlə ne eliyəcəksən? İndi gəldik bir şəhərin xiyaban uşaqların yığıdın bir evə, başqa şəhərdəkilərlə nə edəcəksən? xərc-e-məxaricənin hardan gətirəcəksən?

Aydın Dövlət və camaatdan alacağam.

Cəlal Nə dövlət pul verər, nədə camaat! Əyə versələr də elə az olar ki bir şeyə dəyməz. Yada burda-urda nəçədənə ev açarsan, genədə minlər uşaq xiyavanda avara qalarlar. Müşkül kökdən, rişədən gərək kəsilsin, yox baş budaqdan.

Aydın Müşkülü həm rişədən və həmdə baş budaqdan kəsərik. Xəyalın rahat olsun. Heç bir şeyi unutmarıq.

Cəlal Yaxcı, kəs görək.

Aydın Mədrəsəyə ad yazmadan bir ay keçir. Pis vaxtdır. Sən xanım müdir nən doston, danış yeni şagirdi qəbul etsin; mənədə uşağın anasını çəkərəm idarəyə sicilli alsın. Bilirsən eliyə bilmərik əli qoyub əl üstünə oturub hürüt-hürüt baxaq.

Və bu qunçalar da açılmamış solsunlar. Bunların odunda yanıb kül olmaq gərək. İndi sən bunun adın nə qoyursan qoy, dəlilik, ağılsızlıq, vurğunluq, önəmli deyil, önəmli budur ki bunlara bir iş görək, heç olmazsa dodaqlarında gülüş qunçaları açılsın. İstəyirsən gedib evlənib qolam olasan? Ya gedib dərş oxuyub doktora alasan? Bunu bil, eyər bu işlərin dalısıca getsən, doktora alıb mız sahabı olsan, özüm gəlib çıxıb miziyin üstünə oturacağam! Toyuq əvvəl gəlib ya yumurta; mənə tuyuq-yumurta məsələsi çıxartma; müşkülü həm irişədən vurarıq həmdə baş budaqdan; bir dəstə oradan vurur, bir dəstədə buradan. Bu dədə-nənəli müşküllər, gərək hər taydan tapdalansınlar.

Tablolarıyın pulun qoy qırağa, məndə nə kitab çıxartdım pulun qoyaram onun üstünə, lazım olacaq.

Cəlal Yaxcı. Bəs mən gedib danışaram.

Aydın Danışaram yox, gərək razı edəsən.

Cəlal Niyaran qalma! İndi de görüm nə vaxt bu uşağı nan tanış oldun?

Aydın Gel onu da sənə tərifiyim...

(söhbət eliyə-eliyə otaqdan eşiyə gedirlər)

4.Səhnə

Arzu

Qunça mərixanada təxt üstündə oturub bir karton filimə baxır. Bir az sonra filim qurtulur.

O televiziynu bağır. Bu an Aydın əlində bir hədiyyə içəriyə girir. İkinci dir.

Mədrəsələr təzə bağlanıblar.

Aydın Səlam. əmı can, necəsən, kefin yaxcıdı?

Qunça (o təxtdən aşağı yenib sürütmə geyib əl verir). Mersi, yaxcıyam. Yalnız bir az öz içimdə əsirəm.

Aydın Oda gedər. Gel, bu hədiyyəni sənə gətirmişəm.(Verir əlinə).

Qunça Aça bilərəm?

Aydın Niyə yox, sənə gətirmişəm.

Qunça (açır). Oh! Rəng midad, nəqqaşdı dəftəri, adams və şaqalat. Çox sağ olun. Nəqqaşdı az bacarıram. Yalnız hərdən- bir dostumunkun çəkmişəm, aparıb mədrəsəyə yaxcıda nömrə alıbdı.

Aydın Oh! Bəs sən yaxcı bacarırsan. Deyirdim bə hələ gərək bunu sənə örgədəm.

Qunça Hən, istirəm örgəşəm.

Aydın Bəs gəl bir şey çəkək. De nə istəyirsən çəkəsən?

Qunça Bir püflək. İpiynən. Belə gedir göyə(əlinin hərəkəti nən görsədir).

Aydın Sən çək mən baxıram.

Qunça (çəkib qurtarır).Yaxcıdı?

Aydın Çox gözəldir. Mən sən yaşında olanda bələ başarmırdım.

Qunça Mersı

Aydın Dedin öz içində əsirsən, necə?

Qunça Belə ha!(O əllərin yumub baş-bədənin titrədir).

Aydın Bildim, necə olsa gedər. Dözmək gərək. Toxtadın burdan getdin, istəyirsən genə gül satasan?

Qunça Pul lazımdı. Həyə, mən gərək işləyim. Olmaz ki mama-ma köməhy eləmiyim.

Aydın Yox! Pula, işə, anayan fikir eləmə! İstəyirəm biləm özün nə istirsən mi?

Qunça (fikir elir).Özüm nə istirəm? İstirəm oynuyam.

Aydın Oyun bacarırsan?

Qunça Xəsdərçin(naqqışlı), beşdaş, top oyunu(hərəkətlə onları göstərir). İstirəm mədrəsəyə, gəzməyə gedəm. Yox olmaz. Onda daha yoldaşlarım yoxdular, onlar xıyavanlarda adams, gül, CD satırlar və maşın şüşəsi silirlər. Daha birisi yoxdur ki mən-nən oynuya.

Aydın Niyə. ayrı uşaqlar vardılar, onlarla dost olub oynarsan. Mədrəsəyə də getsən

genə təzə yoldaşlar taparsan.

Qunça Yox! İstəmirəm tapam!

Aydın Niyə? Adam yeni yoldaşlar taparsa ki qolay olmaz.

Qunça Yox! İstəmirəm yoldaş tapam!

Aydın Olar diyəsən niyə istəmirsən?

Qunça Dostum ölübdür!

Aydın Heyif! Çox acındım, havaxt, niyə öldü?

Qunça Neçə ay bondan qabax. Bilirsiz məndə onnan öldüm! Yanı istirdim öləm amma

qoymadılar! Bir gün gəldilər onu maşına qoyub qəbiristanlığa apardılar. Təzə mutad,

olmuşdu. Öncədən mən bilmirdim, eləki bildim çox ağladım. Onu çox istərdim, çox mehriban idi. Çox yaxıcı idi. Çox ağladım. Biləsinə dedim sən alla ötür! Bu işin

dalisıca getmə! Dedi, yaxıcı, amma genə getdi, buraxmadı. Bilirdim öləcək, öldü də.

Ağladım-ağladım, çox da ağladım! Ağlamıyaydım? Axı yoldaşım idi, istirdim biləsin, gözümün qabağında sağlığın aradan aparırdı, məndə bilirdim ki öləcək! Burdan-ordan eşitmişdim bələ uşaqlar tez ölüblər. Çox qorxurdum. Çox! O öldü, məndə noxuşladım!

Bir gün gördüm anası bir dəstə gül əlində mindi otobusa. Məndə ikimcinə minib dalıca getdim. Gördüm gülü qoyub qəbirin üstünə ağlayır. Dözdüm qurtulub qayıdıb getdi. Axşam ıdı. Getdim yoldaşımın qəbiri üstə, üzümü dayadım torpaqlarına,

sərildim. şırın-şırın doyunca ağladım; yalvardım qapını açsın məni də alsın öz yanına amma açmadı. Qaldım ağıya-ağıya...heç bilmədim daha nə oldu. Birçə o zaman ayıldı ki süb idi, qəbirsanlığın sahibı (gözətçini anladır) məni oyatdı və öz dəftərinə apardı. Sonra polisi çağırıb məni onların elinə verdi.

Mamam xəbər vermişdi ki mən itmişəm. Yox!

İstəmirəm belə yoldaşım olsun. İstəmirəm biri nən dost olam. Qorxuram genə bir şey ola, yoldaş sözə baxmaya, düşə ölə. Axı bilirsiniz, adam istiyir, çox-çox da istiyir.

Bütün göylər, dənizlər qədəri ;bütün ulduzların sayı qədəri(əlləriylə onların böyüklüğün görsədir).Birdən yoldaş düşüb ölür. Məndə istədim onla ölüm,
amma ayrılmayam...bilirsiniz...(ağlır).

Aydın Canım, gözüm ağlama! Bağışla ki səni incitdim. Bilirəm çox ağır və acıdı. Çox-çox.

Məndə bir gün hiss etdim dostum kefsizdi. Sağlığın əldən verir. Elə bildim mutadı, amma yanında dəyildim, dərini yaxı soruşum, və yardım edim. Qaldım dərd ilə güman arasında, yandım ağladım. Evi də bildi mən yaş tökdüm amma, kimsə anlamadı nədən?

Qunça Məni anladılar sizi anlayalar? Məni anlayanda sizi də anlayacaqlar. Sizdən iraq, sizdən iraq, böyüklər çox kiçikdirlər!

Aydın Olsun, yoldaşlıq işin özün bilərsən. Dedin istəyirsən mədrəsəyə gedəsən, əyənən göndərsən gedərsən, hən?

Qunça Niyə getməyəm, həyə gedərəm. İstirəm gedəm. İstirəm yazam, oxuyam, nəqqəşi çəkəm(cızam), xıyavanda yazıları oxuyam, istirəm hər nəyi

öyrənəm (sözlərlə hərəkətləri birləşir). Gündə xiyabanlara düşüncən mədrəsəyə gedəm. Daha bu xanıma o ağaya yalvarmayam məndən bir şey alsınlar Mənim heç zadım yoxdu. Mənim nə sicilim var nədə paltarım, nə dəftər kitab və kifim. Heç-heç zadım. Bəyə olar məni mədrəsəyə qoyalar?

Aydın Ananla danışaram. Baxaq görək olar ya yox. Öncədən istədim biləm sən özün nə istəyirsən.

Qunça Özüm ki istirəm, eyə olsa.

Aydın Əmı can, çox yaxıcı, bəs özüyün gözlə, genə gələcəyəm. (onu bağına basır).

Qunça Mən sizi tapa bilmərəm. O olmasın ki birdən gedib gəlmiyəsiz.

Aydın Canım! Niyaran olma, gələcəyəm. Özüyün qoru! Hələlik.

Qunça Hələlik(o əlinə midad -kağaz götürür).

2.pərdə

5. səhnə

Ana

Qunça-gilin evi: 3-ü-4 bir pəncərəli otaq. Yatıb-oturmağa və yemək bişirməyə. Duvara dayanmış yorğan-döşək, aşpazxana hacatları , və bir tikiş çərxi gözə dəyirlər. Zəngin səsi gələcək, qadın(qunçanın anası) eşiyə çıxıb Aydını içəri gətirir.

Qadın Buyurun əyləşin(yer görsədir),çox xoş gəlmişiz yoxsul ana-balanın evinə. Ajlıgız var buyurun; yoxsulluğumuza, evin darlığına baxmayın, rəyimiz genişdir. Pənim- çörəkimiz var, və acı

çay.

Aydın Məmnun. Çay içərəm.

Qadın Rahat gəldiz?

Aydın Bəli, burda sizin qonşu yardım elədi.

Qadın Biz sizi çox incidirik.

Aydın (dizi üstə əyləşir). Xahiş elirəm, yox ,heç bir əziyyət arada yoxdu.

Mən Qunçanın müşkülün öz müşkülüm bilirəm, buna görə də

istədim siz inən bir danışım. Razısız uşaq mədrəsəyə getsin?

Qadın (bir çay verir). Niyə gərək razı olmayam? Bu hər ananın böyük diləkdir ki uşağı dərs oxuyub böyüyüb bir işin sahibı olsun. Sevinirəm ki biz bəzi adamlar kimin yoxsulluqdan əlibağlı qalıb əyri yollara düşməmişik, öz qıçımız üstə durmuşuq; ata-anamda əllərindən gələn qədər bizə yardımçı olublar. Amma elə müşküllər var ki qoymurlar bizi rahat yaşayaq. Qunçanın sicillisi yoxdu.

Aydın Bunu qunçada mənə dedi.

Qadın Çünki kəbin kağızım yoxdu. Mən nişanlı olanda atası fəvət elədi. Biz altı ay nişanlı qaldıq. Bu arada mən boylu oldum. O fəhləlik elirdi, bir gün getdi işə daha qayıtmadı; duvar altında qalmışdı; dedilər.

(Gözləri dolur).Uşaq evdə anadan oldu. Buna görə ki o-bu çox söz çıxartmasınlar, onu aldım dişimə kənddən şəhərə qaçdım və biləsin burda böyütdüm. Mən dərzilik elirəm, evlərdə paltar yuyuram, nəyisə çox çətinlik-nən keçinirk da. Qunça atasın görmüyüb, onun tərifin bircə mənim dilimdən eşidibdi, amma eləbilir ki özü də onu görübdü. Necə deyim, hərdən buda mənim öyrəyimi parça-parça eləyir. Atası çox mehriban və iyit bir kişi idi...

Bu çətinliklərə görə indiyəcən mən sırrımı kimsəyə açmamışam.

Atam çox çalışdı hacı ağadan mənə bir kağız alsın, amma olmadı. O deyir özü şahaddı bizim nişanlı olmağımıza, amma bunu kəbin kəsmə hesab edə bilməz. Deyir "nə bəlli, bəlkədə uşaq ayrı bir kişidəndir!" Bu işə kağız verə bilməz. Atam deyir "bu işin düzəlməsi ağır bir pul istəyir .Versən hacı ağaya oxuya-oxuya yazar".

Aydın Siz ata-ananın sicillisin gətirə bilərsiz?

Qadın Gətirərəm.

Aydın Çox yaxşı. İşin qalanı mənim. Bir tanış taparam, bəlkə uşağa bir sicilli aldıq.

Qadın Olsun, gətirərəm. Amma çox təəssüf-nən deməliyəm ki mədrəsənin

xərcin verəbilmiyəcəyəm.

Aydın Mədrəsənin xərci mənim boynuma. Xıyalız rahat olsun.

Qadın Sağ olun. Siz bizə çox iyitlik, məhəbbət edirsiniz. Soruşa bilərəm nə çün bir bələ məhəbbətiz var bizə, bu uşağa?

Aydın Buna görəki **hələ öyrənməmişəm " mənə nə! „deyim.**

Bəlkə bir gün məndə bu sözü öyrəndim. Yada birisi mənə də onu öyrətdi. **Onda hər şeyi düz görəcəyəm, indi isə tərsə, görürəm. Bu da bir naxoşluqdu ki tutan tez ölür!**

Qadın Yaşayın. Yaman gün görmüyorsunuz. Bu bizim arzumuzdu, sizin üçün. Bağışlayın, mən çox gayam. Siz dediz ki Qunçanın müşkülün öz müşkülünüz bilirsiniz.

Aydın Sizdə sağ olun. Əslinə baxsaz bu işi görmək mənim borcumdu.

Burcu nə elərlər? Burcu vermək gərək. Məndə uşaq ikən çalışmışam.

Bütün bu işləri ki indi uşaqlar xıyavanda görürlər yada iş

yerlərində, məndə görmüşəm. **Kirbit, qaçaq sığara, adams, bilit,**

və hələ bir şeylər satmışam. Sonra əhək, kərpic kürələrində və

ruznamə kaşı, səbzə karxanalarında çalışmışam. 8yaşından 14

yasınacan. Mən bütün bu işlərdə uşaqlığımı itirib əldən vermişəm.

Onu amansızca məndən alıblar. İndi-nin indisi di hələdə onu

arayırım Bu arada birisi yoluma çıxdı, hər şeyi əlimdən alıb dedi"

bu işləri at qırağa, bunlar uşaq işi deyil, al kağız qələmi,

get kitab, dərs dalısca! „Və illər boyu yardım etdi ki mən özümü

batlaqdan qurtaram. Buna görə deyə bilmərəm "mənə nə".

Qadın Odu ki deyiblər „yananın dərdin yanıq bilər; Əslinin dərdin Kərəm bilər".

Aydın Bəs sabah saat 9-da idarə qabağında görüşərik.

Qadın Olsun, gələrəm.

Aydın Hələlik.

Qadın Hələlik.

2.Pərdə

6.Səhnə

Sevinc

Qunça otaqda. Aydın, Cəlal və anası onun görüşünə gəliblər. Kef-əhvaldan sonra :

Qunça Mama , doktor dedi toxtamışam, gedəbilərəm.(sevinc ilə xəbər verir).

Ana Bala ölumdən qurtuldun. Sevinirəm ki sağalıbsan.

Aydın İndi ki toxtamısan, bəs hazır ol mədrəsəyə gedəsən. Bu kifin...(Cəlal sözü kəsir).

Cəlal Buda paltarın. Adıyında yazdırmışıq.

Qunça (Hədiyyələri alıb baxır). Vay! Yanı mən mədrəsəyə gedə bilərəm?

Mersi əmi can. Mersi əmi can.(əmiləri-nən əl verir).

Mersi mama.(Mamasın öpür) Heç vaxt bir belə sevinməmişdim. Kaş ki xiyabandakı uşaqların hamısı mədrəsəyə gedə bilərdilər. Kaş ki dünyada hamı uşaqlar mənim kimin sevinərdilər. İstirəm dərs oxuyub müəllim olam. İstirəm goymuyam bir uşaq mədrəsəsiz qalsın. İstirəm uşaqların hamısı sevincinən böyüyələr...

Əmi, nəyə uşaqların əli mədrəsəyə çatmır?(Aydına sarı danışır).

Aydın Əmi can çox çətin bir söz soruşursan! Bunu yekələndə bilərsən.

Yekələndə...

(Otaqdan eşiyə çıxırlar)

7.səhnə

Nə cavab verim

Aydının otağı. Telefon zəng çalır. Aydın evdə deyil. Bir neçə dəyqədən sonra Cəlal Aydının kilidi əlində otağa girir. Gözləri bərəli qalır! Hər şey bir-birinə vurulubdur! Qıçının altından bir kitab götürüb ünvanın oxuyur" Gül satan qız"; qoyur mizin üstünə:

Cəlal (öz-özünən)Mən sənə dedim işiyn vermə bizdən-yerlərin əlinə... Bax! Elə bil buraya qaban giribdi, hər şeyi vurublar bir-birinə! İndi bu uşağa nə cavab verəcəyəm?

Bunların əli ilan dışından zəhərlidir. Və ürəkləri qənovun suyundan kirli.

Sən göyərçin kimi bəzəksiz -düzəksizsən, amma ilan kimi oyaq deyil sən.

Görmürsən hər şeyi zəhərliyiblər, və gülləri ayaq altında yerə sürtürlər?! Qoxuq iyilərindən duru ürəklərin kölgəliyinə daldın, amma zəhərləri səni buraxmadı.

Gündüz üzlərin bəzədilər, gecələr , oğrular kimi , işləri talan oldu...

Sən vurğunsan dostum, vurğun. Sevgiyən giciyim gəlir, dost.

O sevgiyən ki yaşayış üçündü , insan, ot, təbiyyət üçündü.

Sevgiyən giciyim gərlir, dost.

Demədin mən bu uşağa nə cavab verim.

Demədin şayıtlarıym cavabın... Ay, Qunça! Ay...

(Qunça bir ağ-tor donda ,balaca mələk kimi, içəri girir)

Qunça Əmi can yalqızsız ?

Cəlal Ey vay! Uşaq sən burda nə elir sən?

Qunça Əmi can siz çağırdız. Gəldim sizinlə danışam.

Cəlal Danışasan? Əmiy-nən?

Gönçü (O ayaq üstə gedib-gəlir. Sözləri bütün hərəkətlərinlə göstərir).

Həyə. Yalqız olmuyasız. İstirəm bu kitabdan danışam ki oğruların əlindən düşüb fərş üstə qalmışdır.

Mən hamı uşaqlar kimi bir uşağam. Amma, onlar kimi yaşamıram. Ürəyim çox şeylər istəyir, amma əlim çatmır. İşlirəm, evə xəş verirəm. Mədrəsəyə getmirəm.

Heç bilmirəm niyə. Sevinc, ləzzət tanımıram; yaxın dostun acliqdır. Gecələr bir-birin qucağında yatırırıq. Olmuyub kimsə adımı soruşsun, hələ naxoşluqda da.

Yalqızam lab yalqız. Məni Hərdən fikir götürür, ata-anamın, bacı-qardaşımın

fikiri. İstirən onlara təzə par-paltar alım; hava soyuqluyub.Və diyəm ki mənə bir

cüt təzə başmaq alsınlar ki, adams, gül satanda, və maşın şüşəsi sıləndə ayaqlarım inciməsin. İstirəm bacı-qardaşımın əski paltarı üçün kimsə onlara toxunmasın.

Çox istirəm bir təzə məntorum olsun, amma, eləki deyirəm alsınlar, deyirlər „kefin sazdı, Pul hardadı; hələ evkirası dala düşüb“. Hərdən gizləncə bir az pul yığıram. Özümə yox, böyüklər üçün. İstirəm onlara hədiyyə alım ki sevensinlər; və mən onların gülüşlərin görüm. Böyüklərin gülüşlərini çox sevirəm. Əyə mən yanqılıb gülsəm qaş-qabaqların sallayıb deyərlər, "bəsdı, nu olub hərildirsən." Daha gülmək yadımdan çıxır. Bilmirəm, bəlkə böyüklər önəmlidirlər!

Ata-anam naxoşladılar pulum olmadı onları mərizxanaya aparım.

Qardaşıma iş tapabilmədim, getdi müqəddərat alış-verişinə düşdü, biləsin tutdular.

Günəş xanıma dedim:" Hava soyuqdur, şaxtadır, qardır, getmə, qal mənı qızıdır !

Sözümə baxmadı; məndə naxoşladım. Qar-yağış yağanda bizim evdə "nifi" ağlar, kasa-boşqab istər.

Və duvar anamın əlləri kimi çatlayar. Hamı yorğun-argın evə gələr, atam dərddən inildər ,anam acıqlanar.

İstirəm onları öpəm ,və diyəm ki bilələrin çox sevirəm; amma utanıram.

Naqqaşlığı çox sevirəm. İşləmişəm.

Yox, kağız-midad pulu verməmişəm. Yanı yoxumudu ki verəm.

Mən barmağımla çəkmişəm. Başmaq, əlcək, kapşen, və günəş şəkillərin.

Qar üstündə! Ki böyüklər üşüyə-üşüyə onları görə, və canları qızıb dodaqları qaça. Dostum yoxdu.

Oyunla yeni tanış olmuşdum ki daha zamanım olmadı dost olam.

Oda mənı buraxıb getdi. Və bir-yolluq mənım üçün özgə olub-qaldı.

Mənı tanırsan?

Mən o cıncılı qızam, o cıncılı oğlanam. O açılmamış, solan, quncayam!

Uşağam. Hamı uşaqlar kimi. Amma bir ayrı təhər yaşırım. Mənım Yaşayışımı başqa tərsim ediblər.

Qar ,buz üstündə yox; daş-dəmir üstündə! Ki başqa bir uşaq olum...

Cəlal Ax Qunça! Ax!...(O Səndəlin üstündə oturubdu, üzünü əlləriylə tutur. Bir qaç an. Eləki açır, görür uşaq yox olubdur). Özündən sonra...özündən sonra...özün kimi mənı də dəli elədin!...

Yox, səni kimsə anlamaz! Qunçalarıda !...

Sən vurğunsan dostum, vurğun. Sevgiyən giciyim gəlir, dost...

Vay! Demədin mən bu uşağa nə cavab verim!...

Pərdə düşür.

Son